

19. B Ö L Ü M

Aile İçi Ensest Kurbanı Çocukla Yapılan Adli Görüşmede Tutarlılık İncelemesi: Olgu Sunumu

Bülent TANSEL¹

Hacer Eşref Atik TOSUNLAR²

Giriş

Çocuk istismarı, yenilenebilir, çocuğun yaşamını ilerleyen dönemlerde de uzun süre olumsuz etkileyebilecek, çocuğa genellikle en yakın sayılabilecek kişiler tarafından yapılabilecek bir durum olması nedeniyle tanımlanması ve tedavi edilmesi oldukça güç travma türlerindedir⁽¹⁾. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) çocuk istismarını “çocuğun sağlığını, fiziksel gelişimini olumsuz yönde etkileyecek, bir yetişkin, toplum veya ülkesi tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan davranışlar” olarak tanımlamaktadır⁽²⁾. Dünya Sağlık Örgütü çocuk istismar ve ihmalini fiziksel istismar, cinsel istismar, duygusal istismar ve ihmal olmak üzere dört ana başlıkta tanımlamaktadır⁽³⁾⁽⁴⁾.

Çocuk cinsel istismarının herkes tarafından kabul edilen bir tanımı ve standart hale getirilmiş karşılaştırma yöntemleri tam olarak olmak ile birlikte psikososyal becerisini tamamlamamış bir çocuğun bir yetişkin veya yaşça ve fiziksel olarak daha büyük bir çocuk tarafından cinsel uyarılma için kullanılması olarak tanım-

lanmaktadır⁽⁵⁾. Çocuk cinsel istismarı tarihsel süreçte eski dönemlerden günümüze kadar olan süreçte görülmesine karşın son yıllarda çocuk cinsel istismar vakalarının farkına varılmaya başlanmış ve üzerinde çalışmalar başlatılmıştır⁽⁶⁾. Çocuk cinsel istismarında ailesel, kişisel, sosyal, sosyo-demografik ve sosyoekonomik faktörler risk faktörleri içinde bulunmaktadır⁽⁷⁾. Mağdur çocuğun yaşına ve gelişimsel özelliklerine, istismar gerçekleşmeden önceki psikolojik durumuna, istismarın sıklığına ve süresine, istismarda tehdit bulunup bulunmadığına, istismarcı ve mağdur arasındaki ilişkiye, mağdur çocuğa gösterilen aile desteğine ve cinsel istismar vakasında olgu yönetim biçimine göre Cinsel istismarın çocuk üzerinde yarattığı etki değişmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre, 1-14 yaş arasındaki kırk milyon çocuğun cinsel istismarın herhangi bir türü ile karşı karşıya kaldığı belirtilmektedir⁽⁸⁾⁽⁹⁾. Ülkemizde 2017-2018 yıllarında adli vaka olarak kayıtlara yansıyan cinsel istismar mağduru çocuk sayısı bilinmemekle birlikte, Adalet Bakanlığı verile-

¹ Dr., Toros Üniversitesi IISBF Psikoloji Bölümü, bulent.tansel@toros.edu.tr

² Uzm. Psikiyatri Hem., İstanbul Bakırköy Prof. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları EAH ÇİM, hcratk@gmail.com

Kaynaklar

1. Fırat, S., İltaş, Y., Yılmaz, Ş.B.I.(2016). Çocuk İstismarı Çocukların Cinsel Dokunulmazlığına Karşı Suçlar. Ankara: Akademisyen Kitabevi.
2. WHO. (2016). WHO "Child Maltreatment":(www.who.int/mediacentre/factsheet/fs150/en/)
3. Topdemir C. (2016). İstismar Mağduru Çocuğun Korunmasında Bir Uygulama: Çocuk İzlem Merkezi(ÇİM)
4. Aydoğdu, H.İ.,Anolay, N.N.(2020). Cinsel İstismar Mağduru Olgunun Maluliyet Açısından Değerlendirilmesi. Halis Dokgöz(Ed.), *Olgularla Adli Tıp Adli Bilimler* içinde (s.125-128). Ankara: Akademisyen Kitabevi.
5. Bulut, S, Çocuk İstismarı Hakkında Bir Derleme. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 28(3), 139-153.
6. Tansel, B. (2017). *Çocuk Cinsel İstismarı Tanımlar Temel Kavramlar ve Psikososyal Yaklaşımlar*. Ankara: Karahan Kitabevi.
7. Çetin, K.,Altınır, K., Cinsel İstismara Uğramış Çocukların Sosyodemografik Değerlendirilmesi. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 135-147.
8. Gilbert, R. W., Burden and consequences of child maltreatment in high-income countries. *The lancet*, 68-81.
9. Yam, F., Çocuk Cinsel İstismarına Yönelik Müdahale Basamakları ve İşlevlerinin Kuramsal Olarak İncelenmesi . *Çocuk ve Gelişim Dergisi*, 3(5), 60-77.
10. Adalet Bakanlığı. (2017). *Adalet Bakanlığı. Adli İstatistikler*. (www.adlisicil.adalet.gov.tr)
11. Resmi Gazete . (2019). *Ceza Muhakemesi Kanunu Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*.(<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/10/20191024-25.htm>)
12. Tosunlar, H. (2019). Çocuk Cinsel İstismarında Merkezler: ÇİM ve AGO. Gülsün Ayhan Aygörmez Uğurlubay (Ed.), *Alman ve Türk Hukukunda Cinsel Suçlar ve Cinsel Suçları Önleme Stratejileri* içinde (s. 231-237). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
13. Bilginer,Ç., Güllü, Ü.B., Orhan, G., Türkiye’de Cinsel İstismar Mağduru Çocukların Beyanlarında Ölçüt Bazlı İçerik Analizine Göre Değerlendiriciler Arası Güvenilirlik. *Türk J Child Adolesc Ment Health*, 28(1), 52-59.
14. Alpaslan, A.H., Çocukluk Döneminde Cinsel İstismar. *Kocatepe Tıp Dergisi*, 15(2), 194-201.
15. Çavlin-Bozbeyoğlu, A. (2009). Türkiye’de Ensest Sorununu Anlamak, Nüfusbilim Derneği ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Özet Rapor, Ankara.
16. Finkelhor, D., Sex among siblings: a survey on prevalence, variety, and effects. *Arch Sex Behav*, 9, 171-194.
17. Wiehe, V.R. (1997). *Sibling Abuse: Hidden Physical, Emotional and Sexual Trauma (Second Edition)* Sage, California.
18. Göker, Z., Aktepe, E., Hesapçioğlu, S.T., Kandil, S., Cinsel İstismar Mağduru Olan Çocukların Başvuru Şekilleri, Klinik ve Sosyodemografik Özellikleri, *Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 17(4), 15-21.
19. Kızıltepe, R., Aksel, Ş., Kardeş İstismarı: Güncel Bir Derleme. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 24 (1), 71-80.
20. Polat, O. (2020). *Adli Psikolojiye Giriş*. Ankara: Seçkin Yayınları.
21. Göker, Z., Aktepe, E., Hesapçioğlu, S.T., Kandil, S., Cinsel İstismar Suçlusu Olarak Çocuk ve Ergenler: Olgu Serisi, *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 12 (3),141-146.
22. Gümüş, A.E., Çocuk Cinsel İstismarı Şüphesinin Bildirimi Öncesinde Çocukla Yapılacak İlk Görüşme. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 20 (1), 45-58.
23. Bağ, Ö., Alşen, S., Çocuğun cinsel istismarının değerlendirilmesinde yeni model: Çocuk İzlem Merkezleri. *İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi Dergisi*, 6(1), 9-14.